

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань *08 Право*
Спеціальність *081 Право*
Освітній рівень *перший (бакалаврський)*
Освітня програма *Правове регулювання економіки*

Статус дисципліни *обов'язкова*
Мова викладання, навчання та оцінювання *українська*

Завідувач кафедри
правового регулювання економіки

Олег ЛУК'ЯНЧИКОВ

Харків
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри правового регулювання економіки

Протокол № 2 від 03.09.2022 р.

Розробники:

Кириченко Ю.М., д.ю.н., проф., проф. кафедри правового регулювання економіки

Анпілогов О.В., д.ю.н., проф. кафедри правового регулювання економіки

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни:

Відповідно до Конституції України утвердження і забезпечення прав і свобод людини, соціальний, правовий та економічний захист громадян є найважливішою функцією держави. Реалізація зазначених конституційних положень значною мірою залежить від організації та функціонування публічного управління, діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб.

Основоположне значення для підготовки майбутніх спеціалістів у сфері юриспруденції займає вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне право», яке є найважливішою фундаментальною галуззю правової системи України, що регулює суспільні відносини, які виникають у сфері публічного адміністрування в процесі здійснення виконавчо-розпорядчої діяльності органами державної виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Навчальна дисципліна «Адміністративне право» є однією з профілюючих юридичних дисциплін, яка необхідна фахівцям юридичного профілю, оскільки передбачає вивчення складного комплексу теоретичних положень та правових інститутів, значного масиву нормативно-правових актів, що містять норми адміністративного права і визначають статус різних суб'єктів управлінських стосунків, а також широкого діапазону суспільних відносин управлінського характеру з урахуванням їх всебічного адміністративно-правового регулювання.

Вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне право» сприяє засвоєнню основних теоретико-правових положень, що стосуються сутності та принципів державного управління; механізму адміністративно-правового регулювання; суб'єктів адміністративного права; форм та методів державного управління; поняття властивостей та принципів адміністративної відповідальності; суті, загальноправових ознак та елементів юридичного складу адміністративного правопорушення; системи та характеристики адміністративних стягнень та специфіки їх накладення; аналізу юридичних складів окремих адміністративних проступків та особливостей провадження в справах про адміністративні правопорушення уповноваженими на те органами; забезпечення законності в державному управлінні; адміністративно-правових основ міжгалузевого управління; управління економікою та соціально-культурним будівництвом.

Вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне право» сприяє розвитку загальної правової культури, дає глибокі знання в галузі права та в процесі регулювання адміністративно-правових відносин.

Метою навчальної дисципліни «Адміністративне право» є підготовка майбутніх фахівців у галузі права, що покликане дати студентам знання з теорії адміністративного права, вивчення адміністративного законодавства та матеріалів юридичної практики, формування у них прикладних навиків та умінь застосовувати набуті знання у конкретній ситуації.

Головні **завдання** навчальної дисципліни полягають у розумінні сенсу категорій адміністративного права, змісту адміністративного правовідносин та закономірностей їх розвитку, формуванні у студентів системи знань, вмінь, практичних навичок, необхідних для реалізації, охорони та захисту прав у сфері адміністративного законодавства.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є комплекс теоретичних положень, правових інститутів і нормативного матеріалу щодо регламентації відносин, що виникають у зв'язку з реалізацією функцій державної виконавчої влади, змістом якої є управління суспільством.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	2
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Теорія держави та права	Трудове право
Конституційне право	Цивільне право
	Кримінальне право
	Фінансове право
	Адміністративне процесуальне право
	Господарське право

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Результати навчання	Компетентності
РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки задалегідь невідомих умов та обставин.	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне

	<p>процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
<p>РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>

	<p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
<p>РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК9. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких</p>

	<p>галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
<p>РН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.</p> <p>СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного</p>

	<p>відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
<p>РН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.</p>	<p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>РН 11. Мати базові навички риторики.</p>	<p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p>

	<p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p>
<p>РН 12. Донести до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та</p>

	<p>форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p>
<p>РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких</p>

	<p>галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p>
<p>РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p>

	СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.</p> <p>СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові	ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

<p>доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.</p>	<p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.</p>	<p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p>

	<p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства;</p>

	<p>усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p>

	<p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
--	--

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права

Поняття і предмет адміністративного права України. Співвідношення адміністративного права із суміжними галузями права. Система адміністративного права. Поняття адміністративного права як науки. Розвиток науки адміністративного права.

Державне управління як вид соціального управління. Поняття державного управління. Основні риси управлінської діяльності. Поняття та види функцій державного управління. Структура державного управління.

Тема 2. Адміністративно-правові норми

Поняття, зміст та структура адміністративно-правових норм. Види адміністративно-правових норм. Дія адміністративно-правових норм в часі, в просторі, за категоріями осіб.

Поняття та види джерел адміністративного права України.

Тема 3. Адміністративні правовідносини: поняття та загальна характеристика

Поняття, ознаки та особливості адміністративно-правових відносин. Види адміністративно-правових відносин.

Структура адміністративно-правових відносин: суб'єкт, об'єкт та зміст адміністративно-правових відносин.

Тема 4. Правовий статус суб'єктів адміністративного права. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права

Поняття, ознаки та правовий статус суб'єктів адміністративного права.

Президент України як суб'єкт адміністративного права.

Поняття органів виконавчої влади, їх ознаки. Правове становище органів виконавчої влади. Компетенція, підвідомчість і повноваження органів виконавчої влади.

Види органів виконавчої влади. Організаційна структура і штати органів виконавчої влади.

Тема 5. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування

Органи місцевого самоврядування в Україні як суб'єкти адміністративного права. Правове становище органів місцевого самоврядування в Україні. Компетенція та повноваження органів місцевого самоврядування.

Система місцевого самоврядування в Україні.

Тема 6. Адміністративно-правовий статус громадян та громадських об'єднань

Адміністративно-правовий статус громадян України. Адміністративна правоздатність і дієздатність громадян. Права та обов'язки громадян у сфері державного управління.

Об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права. Поняття та види об'єднань громадян. Адміністративно-правовий статус об'єднань громадян.

Змістовий модуль 2. Особлива частина

Тема 7. Публічна служба

Поняття і основні принципи публічної служби. Види публічної служби.

Державна служба як складова публічної служби. Поняття і основні принципи державної служби. Види державної служби. Правове регулювання державної служби.

Поняття посади і державних службовців. Види державних службовців. Адміністративно-правовий статус державних службовців. Особливості правового статусу посадових осіб.

Підстави та види відповідальності державних службовців. Дисциплінарна відповідальність державних службовців, її підстави та види.

Тема 8. Форми і методи публічного управління

Поняття форм публічного управління. Види форм управління. Правові акти публічного управління, їх поняття, ознаки та юридичне значення. Відмінність актів публічного управління від інших документів та рішень. Види актів публічного управління.

Поняття методів публічного управління, їх класифікація. Переконавання та примус у публічному управлінні. Методи прямого і непрямого управління. Адміністративні і економічні методи. Регулювання, загальне керівництво і безпосереднє управління.

Тема 9. Адміністративні послуги

Поняття адміністративної послуги. Ознаки адміністративної послуги. Відмінність адміністративної послуги від інших видів послуг у публічній сфері. Види адміністративних послуг. Принципи надання адміністративних послуг.

Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг. Юридична характеристика суб'єкта звернення. Суб'єкт надання адміністративних послуг. Правове становище центрів надання адміністративних послуг.

Тема 10. Забезпечення законності та дисципліни в публічному управлінні

Принцип законності у державному управлінні, його зміст і значення. Співвідношення законності і дисципліни. Поняття та види способів забезпечення законності в державному управлінні.

Поняття та види контролю. Державний контроль в управлінні, його види. Контроль органів законодавчої влади. Контрольні повноваження Президента України. Контроль органів виконавчої влади. Адміністративний нагляд. Функції, повноваження та система державних інспекцій. Контроль органів судової влади, форми його здійснення. Громадський контроль в державному управлінні та його значення.

Прокурорський нагляд як спосіб забезпечення законності в державному управлінні. Поняття і предмет загального нагляду прокуратури. Повноваження прокурора по здійсненню загального нагляду. Акти прокурора в порядку загального нагляду.

Тема 11. Поняття та особливості адміністративної відповідальності

Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності.

Нормативно-правова основа адміністративної відповідальності. Кодекс України про адміністративні правопорушення.

Тема 12. Адміністративне правопорушення та адміністративні стягнення

Поняття адміністративного правопорушення (проступку), його ознаки. Юридичний склад адміністративного проступку, його поняття, значення, структура та види.

Мета та зміст адміністративних стягнень. Види адміністративних стягнень. Основні і додаткові стягнення. Підстави та порядок звільнення від адміністративної відповідальності.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У навчальному процесі використовуються традиційні методи – словесні (розповідь, пояснення, лекція, бесіда, дискусія, у дистанційному навчанні – есе, семінар), наочні (показ: ілюстрація, демонстрація презентація), практичні (вправи – ситуаційні завдання, кейси, творчі вправи, виконання творчого завдання, науково-дослідна робота), ігрові (ділова гра «Консультування клієнта»), контрольні (експрес-опитування, письмові контрольні роботи, підсумковий контроль) і самостійні (аналіз нормативно-правових актів).

Крім того, використовуються діалогічні методи навчання (методи активізації навчально-пізнавальних дій), зокрема, до них належать аналіз конкретної ситуації (Теми 1-12), «мозковий штурм» («атака») (Теми 3, 4, 10-12), навчально-тематична дискусія (Теми 1-3, 7-9), професійна консультація (Теми 1-12) тощо.

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яка передбачає такі контрольні заходи:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі контрольної роботи як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль знань здійснюється на практичних заняттях. На практичних заняттях оцінювання рівня володіння студентами теоретичним матеріалом та правильністю виконання ситуаційних (практичних) завдань, оцінюється 5 балами (максимальна кількість балів складає 30 балів).

Крім того, поточний контроль включає перевірку успішності виконання самостійної роботи і оцінюється максимально 20 балами: індивідуальна робота – максимально 10 балів та 2 творчі завдання – максимально 10 балів.

Модульний контроль проводиться у формі письмової контрольної роботи, яка включає 2 практичних завдання (стереотипні) максимально. За Модульний контроль 1 максимальна кількість балів складає 5 балів. За Модульний контроль 2 максимальна кількість балів складає 5 балів. Максимальна кількість балів, яку студент отримує за модульний контроль – 10 балів.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни «Адміністративне право» здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається із 3 завдань (1 стереотипне – 10 тестових завдань; 1 діагностичне – 20 тестових завдань; 1 евристичне – практичне завдання), які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та

дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Відповіді на питання стереотипного та діагностичного рівня демонструють вміння вирішувати нескладні ситуативні завдання шляхом застосування нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері **правового регулювання адміністративних правовідносин**.

Відповідь на питання евристичного рівня має виявити уміння ефективно та правильно застосовувати законодавство, давати абсолютно правильну аргументовану відповідь.

Завдання стереотипного та діагностичного рівнів подано у вигляді тестових завдань, на які треба обрати одну правильну відповідь із запропонованих. Оцінюються тестові завдання 1-го рівня – 10 балів (по 1 балу за кожен правильну відповідь), 2-го рівня – 20 балів (по 1 балу за кожен правильну відповідь). Завдання евристичного рівня подано у вигляді практичного завдання невеликої складності. Правильно вирішене завдання оцінюється у 10 балів:

3 бали – за правильний алгоритм вирішення завдання;

2 бали – за юридичну правильність вибору нормативно-правових актів, що застосовуються до розв'язання завдання;

2 бали – за наявність і ґрунтовність висновку;

1 бали – за охайність подання результатів;

2 бали – за наявність пояснень щодо алгоритму вирішення завдання.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної «Відомості обліку успішності».

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: «60 і більше балів – зараховано», «59 і менше балів – не зараховано» та заноситься у залікову «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни.

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 1 на тему: Адміністративне право як галузь публічного права	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 1. Розгляд теоретичних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань по темі.	Вирішення ситуаційних завдань	
<i>Самостійна робота</i>				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять. Огляд чинного законодавства за темою.	Перевірка домашніх завдань. Перевірка домашніх завдань.	
Тема 2.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 2 на тему: Адміністративно-правові норми	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 2. Розгляд теоретичних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань по темі.	Вирішення ситуаційних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять. Огляд чинного законодавства за темою.	Перевірка домашніх завдань. Перевірка домашніх завдань.	
Тема 3.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 3 на тему: Адміністративні правовідносини: поняття та загальна характеристика.	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 3. Розгляд теоретичних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань по темі.	Вирішення ситуаційних завдань	
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять. Огляд чинного законодавства за темою.	Перевірка домашніх завдань. Перевірка домашніх завдань.	
Тема 4.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 4 на тему: Правовий статус суб'єктів адміністративного права. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права.	Активна робота на лекції.	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 4. Розгляд теоретичних питань за темою.	Вирішення ситуаційних завдань	5

		Вирішення ситуаційних завдань по темі.		
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	
		Огляд чинного законодавства за темою.	Перевірка домашніх завдань.	
Тема 5.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція 5 на тему: Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування.	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 5. Розгляд теоретичних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань по темі.	Вирішення ситуаційних завдань	
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	
	Підготовка творчих завдань за темами 1-6. Підготовка до модульної контрольної роботи за темами 1-6.			
Тема 6.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція 6 на тему: Адміністративно-правовий статус громадян та громадських об'єднань	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 6. Розгляд теоретичних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань по темі.	Вирішення ситуаційних завдань	5
		Підготовка творчих завдань за темами 1-6.	Презентація результатів.	5
		Написання модульної контрольної роботи за темами 1-6	Контрольна робота	5
Самостійна робота				
Питання та завдання до самостійного	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.		

	опрацювання	Огляд чинного законодавства за темою.	Перевірка домашніх завдань.	
Тема 7.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 7 на тему: Публічна служба.	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 7. Розгляд теоретичних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань по темі.	Вирішення ситуаційних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	
Тема 8.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 8 на тему: Форми та методи публічного управління	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 8. Розгляд теоретичних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань по темі.	Вирішення ситуаційних завдань	
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	
Огляд чинного законодавства за темою.		Перевірка домашніх завдань.		
Тема 9.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 9 на тему: Адміністративні послуги	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 9. Розгляд теоретичних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань по темі.	Вирішення ситуаційних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	

		Огляд чинного законодавства за темою.	Перевірка домашніх завдань.	
Тема 10.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 10 на тему: Забезпечення законності та дисципліни в публічному управлінні	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 10. Розгляд теоретичних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань по темі.	Вирішення ситуаційних завдань	
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	
		Огляд чинного законодавства за темою.	Перевірка домашніх завдань.	
<i>Самостійна робота</i>				
Тема 11.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція 11 на тему: Поняття та особливості адміністративної відповідальності	Активна робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 11. Розгляд теоретичних питань за темою. Вирішення ситуаційних завдань по темі.	Вирішення ситуаційних завдань	5
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	
		Огляд чинного законодавства за темою. Підготовка до контрольної роботи за темами 7-12.	Перевірка домашніх завдань.	
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 12.	Лекція	Лекція 12 на тему: Адміністративне правопорушення та адміністративні стягнення.	Активна робота на лекції	

Практичне заняття	Практичне заняття за темою 12. Розгляд теоретичних питань за темою.	Активна участь в обговоренні теоретичних питань теми.	
	Вирішення ситуаційних завдань по темі.	Активна участь у вирішенні ситуаційних завдань.	
	Підготовка творчих завдань на теми 7-12.	Презентація результатів.	5
	Написання модульної контрольної роботи за темами 7-12	Контрольна робота	5
Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять.	Перевірка домашніх завдань.	
	Огляд чинного законодавства за темою.	Перевірка домашніх завдань.	
	Написання індивідуальної роботи	Публікація тез наукової доповіді/наукової статті	10
Екзамен			40
Разом			100

Рекомендована література

Основна

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. – Ст. 2598
2. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 року № 2747–IV // Офіційний вісник України. – 2005. – № 32 – Ст. 1918
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X, редакція від 27 квітня 2014 року // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122.
4. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 24. – Ст. 170.
5. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 20-21. - Ст. 190.
6. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 року // Офіційний вісник України. - 2001. - № 26 – Ст. 1151
7. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року // Офіційний вісник України. - 2011. - № 27 – Ст. 1123

8. Адміністративне право України. Особлива частина : академ. курс : підручник / О.М. Бандурка, С.М. Гусаров, М.М. Мазепа та ін.; за заг. ред. О.М. Бандурки. - Х. : ХНУВС, 2013. 840 с.
9. Адміністративне право : посібник для підгот. до іспиту / Ю.П. Битяк, В.М. Гарашук, В.В. Зуй та ін.— Харків : Право, 2016.— 144 с.
10. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. - Вид. 2-ге. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. - 520 с.

Додаткова

11. Адміністративне право України : підручник / І.Л. Бородін; Нац. авіац. ун-т. - Київ : Правова єдність: Алерта, 2019. - 547 с.
12. Мельник, Р.С. Адміністративне право України (у схемах та коментарях) : навч. посіб..— Київ : Юрінком Інтер: Буква Закону, 2018.— 343 с.
13. Кириченко Ю. М. Адміністративно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування в Україні: питання теорії та практики : монографія. Харків : Константа, 2018. 524 с.
14. Кириченко Ю. М. Особливості адміністративно-правового регулювання відповідальності органів місцевого самоврядування. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 4. С. 479 – 486. URL: <http://pap-journal.in.ua/wp-content/uploads/2020/12/PAP-4-2020.pdf>
15. Кириченко Ю. М. Адміністративні акти органів місцевого самоврядування: проблеми визначення та реалізації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2020. № 43. С. 40-43.
16. Кириченко Ю. М. Щодо питання визначення адміністративних послуг органів місцевого самоврядування. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2020. № 2. С. 85-88.
17. Кириченко Ю. М. Шляхи вдосконалення адміністративно-правових засад діяльності органів місцевого самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2019. Вип. 5. Том 1. С. 200 – 204.
18. Кириченко Ю. М. Поняття та структура адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування. *Юридичний бюлетень*. 2018. Вип. 7. Ч. 2. С. 41 – 47.
19. Gordon Georee. *Public Administration in America*, 3rd Edition. New York. St. Martins Press, Inc., 1986. 380 p.
20. Kenneth Warren *Administrative Law in the Political System. Law, Politics, and Regulatory Policy*. 6th Edition by Routledge, 2019. 424 p.

Ресурси в мережі Internet

21. www.rada.gov.ua – Офіційний портал Верховної Ради України
22. www.kmu.gov.ua – Урядовий портал.
23. www.nbuv.gov.ua – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.
24. www.library.ukma.kiev.ua – електронний каталог наукової бібліотеки НАУКОВА БІБЛІОТЕКА Національного університету "Києво-Могилянська академія".
25. www.legality.kiev.ua – електронний каталог Інституту проблем законодавства ім. Ярослава Мудрого
26. <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7240> – сторінка курсу на платформі Moodle (ПНС ХНЕУ ім. Семена Кузнеця)